

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 27, 1975

Nr. 200

Kinija maišo Maskvai kortas

BOSTON. — "Monitor" kolumnistas Joseph Harsch duoda sumaišo Maskvai kortas ir ap-sunkina įsigalėjimą. Pirmiausia tai labai pastebima Portugalijoje, kai nedidelė, bet įtakinga maoistų grupė susideda su socialistais ir kitais nuosaikiais ir naikina ortodoksinių maskvinių komunistų būstines. Maskva prisipažįsta, kad Kinija kartu su NATO kraštais ir "tarptautiniu socialdemokratų judėjimu" bei kitais "reakciniais sluoksniais" kišasi į Portugaliją reikalus.

Neseniai Pekine viešėjo Kambodijos vyriausybės delegacija ir ji pareiškė solidarumą Pekinui, jo užimtai linijai prieš Maskvą. Tie patys kambodjiečiai taip pat prašė užtarimo prieš šiaurės Vietnamą, kuris daugiau priklauso nuo malonės Maskvos nei Pekino, įvykiai in-

dijojo taip pat daugiau naudingi Pekinui. Pašonėje esanti Bengasantrya faktų, kaip Kinija lija nuvertė proindiską Rahman vyriausybę. Naujasis režimas islamiškas, pro vakarietiškas ir pro kinuškas.

Angoloje promaskviniai partizanai jau būtų triumfavo, jei Kinija nebūtų rėmusi kitą grupę. Kovos ten vyksta ir nežinia kuo baigsis. Galimas dalykas, jog civilinis karas tęsis ilgus metus.

Japonija sugeba išvairuoti tarp Maskvos ir Pekino. Jokiems rusų viliojimams nepasiduoda, nieko nedaro, kas nepatiktų kinams.

Pietryčių Azijoje, Amerikai iš ten pasitraukus, buvo bijoma, kad į tuščią vietą pradės veržtis sovietai. Nuogastavimai nepasitvirtino, vadinas Kinija sugebėjo Maskvą diplomatiškai izoliuoti. Reikėta manyti, kad su Maskvos nei Pekino, įvykiai in-

Sovietų sargybiniai Kinijos pasieny

Nenorėjo pakenkti Kissingeriui

Į gerai informuotų šaltinių patirta, kad prieš viršūnių konferenciją Helsinkyje JAV Kongresas buvęs pasirašęs priimti atitinkamą nutarimą dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybinės nepriklausomybės "užsaldymo". Tai padaryti Kongresas yra labai pavertęs pabaltiečių, ypač lietuvių, ginančių savo tėvynės interesus, parodytu aktyvumu. Tačiau buvęs susilaikytas tokį nutarimą priimti, kad nebūtų trečią kartą pažeistas valstybės sekretoriaus Henry Kissingerio autoritetas, kuris Kongrese jau buvęs pralaimėjęs Panamos kanalo bylos ir Turkijos - Graikijos santykių klausimuose. Vienas kongresmanas šia prasme padėjęs daug pastangų. Pati "užsaldymo" idėja Kongrese esanti labai gyva. JAV principas esąs nepripažinti niekam jėga užgrobtų svetimų teritorijų, o tuo labiau neteisėtai sovietų aneksuotų nepriklausomų Baltijos valstybių.

Mafia stiprinasi Los Angeles mieste

LOS ANGELES. — Policijos viršininkas Edward Davis miesto serijūnams sakė, jog Mafia braunasi į šį miestą ir stengsis "nupirkti" kai kurias vietas miesto taryboje.

Maskva aiškina Portugalijos įvykius

MASKVA. — Kaip Maskva aiškina savo piliečiams Portugalijos įvykius. Tasso pranešime skaitome: "Ginkluoti reaktionieriai išprovokavo rimtas riaušis Alcobaca mieste. Grupė neofašistų susirinko prie patalpos, kur turėjo įvykti komunistų partijos mitingas, visai įžeidinėjo dalyvius, o po to paleido į darbą akmenis ir šaunamąjį ginklą.

"Masiniuose mitinguose visame krašte girdėti šūkių 'Šalin monopolizmas', 'Tegyvuoją socializmas', 'Šalin reakcija', 'Tegyvuoją ministeris pirmininkas' ir kitokie pareiškimai, rodą nedviprasmišką visos darbo klasės vienybę ir duoda tinkamą atsakymą nedidelei reakcionierių gruputei".

Sulaikė daug nelegalių svetimšalių

San Pedro, Cal. — Imigracijos tarnyba praėjusį mėnesį Californijoje sulaikė 30,000 nelegaliai įkeliavusių, o kitose vakarinėse valstijose buvo suimta taip pat 30,000 nelegalių svetimšalių. Tuo pačiu metu buvo surasta ir konfiskuota narkotikų už 1 mil. dolerių. Iš jų 60,000 suimtųjų 14,500 jau buvo susiradę darbus. Apskaičiuojama, kad nelegalių svetimšalių, turinčių darbus vakarinėse valstijose, yra pusė milijono.

Saugumo konferencijos metu pabaltiečių, atvykusių iš Stockholmo, jaunimas iškėlė visų trijų Pabaltijo valstybių vėliavas prie Helsinkio rotušės

Iš Aiteininkų jubiliejinės stovyklos

Valančius paruošė kelią Lietuvos atgimimui

Nepriklausomaj Lietuvos ateitininkai pirmavo kultūrinėje veikloje

Dainava. — Rugpjūčio 25 buvo antroji stovyklavimo diena. Buvo išklaustos ir išdiskutotos dvi paskaitos. Aiteininkų federacijos dvasios vadas kun. prof. Stasys Yla daugiau istoriškai analizavo ateitininkijos gyvenimą, davė plačią ateitininkijos augimo apžvalgą. Paaškindamas, kuriuo laiku ir dėlko iškilo ateitininkų sąjūdis, jis laiko, kad šio sąjūdžio svarbiausi uždaviniai buvo ir yra kultūrinė veikla. Nepriklausomaj Lietuvos ateitininkai pirmavo šio srityje, bet emigracijos prarado kultūrinį vadovavimą. Svarbiausia praradimo priežastimi jis laiko religinius ginčus. Dabar po truputį jaučiamas ateitininkų kultūrinis kilimas.

Paskaitos koreferentu buvo studentas Saulius Kuprys. Po to buvo plačios diskusijos. Prieš paskaitą trumpu žodžiu stovyklautojus pasveikino buvęs Aiteininkų federacijos vadas prof. J. Pikūnas.

ATENAI. — Atėnų policija sualiarmuota, kai opoziciniai elementai kelia didžiausią triukšmą ir demonstruoja prieš vyriausybės nutarimą buvusiam diktatoriui George Papadopoulos ir dar dviem davanoti gyvybę, mirties bausmę pakeisti kalėjimu iki gyvos galvos.

Portugalijoje demonstracijos vyksta kiekvieną dieną. Vieni prieš ministrą pirmininką Vasco Goncalves, kiti už jį; vieni už komunistus, kiti šaukia "skradžiai žemą maskvinius tarnus".

Ar kiaulės moka skristi?

Kanados laikraštis "Speak Up" išspausdino "Sunday Sun" vedamąjį apie Helsinkio konferenciją. Vedamasis stato klausimą: ar Sovietų Sąjunga laikysis Helsinkio akto sutarimų ir savo piliečiams duos teisę laisvai pasireikšti bei laisvai keliauti? Ši klausimą atsako kitu klausimu: Ar kiaulės moka skristi?

HAGA. — Olandijos ir Belgijos upių laivų ir baržų vairuotojai susitrafavo, kai Olandijos valdžia numatė sumažinti baržų skaičių, o Belgijos neduoda didesnių atlyginimų. Baržomis užblokuo kanalą ir sustabdė jachtų ir laivų judėjimą.

Portugalijoje padėtis nepasikeitė

LISABONA. — Portugalijoje padėtis neišryškėjo. Karininkų revoliucinė taryba, 18 vyrai, posėdžiavo iki vakar dienos parą ir nieko nenutarė, krizės nepašalino. Posėdyje dalyvavo ir devyni nuosaikieji, kurie paskleidė atsisaukimą, reikalaujant pašalinti ministrų pirminką Vasco Goncalves, ir buvo suspenduoti.

Antikomunistinės demonstracijos Leiria mieste, 75 mylios į šiaurę nuo Lisabonos, vyko ant vakar naktį iš eilės. Komunistai buvo užšibarikadavę savo būstinę ir atsisaukė. Kariuomenė apsaugojo nuo būstinės sunaikinimo. Po to buvo žinoma, kad vienas žmogus buvo užmuštas, kitas nuo žaizdų mirė ligoninėje.

LIMA. — Limoje vykstančioje "neuzsiangžavusių" šalių konferencijoje kelių arabų šalių delegacijos pasipriešino kraštutinių reikalavimų priimti rezoliuciją, kad Izraelis būtų pašalintas iš Jungtinių Tautų.

Trečiojo pasaulio valstybės priėmė pilnateisui nariu Palestinos (šlaisvinimo) frontą, bet atmetė provokacines Pietų Korėjos p. ašymą. Priėmė dar Pietų ir šiaurės Vietnamus bei Panamą.

Žiaurumai Timor kolonijoje

DARWIN, Australija. — I Darwiną atvyko daugiau kaip 1,200 pabėgėlių iš Timor kolonijos Indonezijos salyne ir pasakoja aipe ten vykstančias kovas ir žiaurumus. Mažiausiai 200 žmonių užmušta, o vienintelė Dili miesto ligoninė perpildyta sužeistųjų. Kairiojo sparno Fretilin baigia užimti visas dešiniųjų Demokratijos unijos pozicijas.

"Melbourne Age" laikraštis rašo, jog Indonezijos prezidentas Suharto kreipėsi į Lisaboną, prašydamas sutikimo, kad jo armija užimtų tą koloniją ir sulaukėtų pilietinį karą. Vakarinė pusė salos priklauso Indonezijai. Kariuomenė pasieny jau sukoncentruota.

WASHINGTONAS. — FBI nusivylusi, kad antri metai nesisėka surasti Patty Hearst ir jos gaujos Symbionese Liberation Army. Nieko nepadėjo nei pažadėtas 50,000 dol. atlyginimas tam, kuris nurodytų, kur jie slapstosi.

EGIPTAS IR IZRAELIS SUSITARĖ

JERUZALĖ. — Kissingeris, atrodo, jau pasiekė susitarimo, išvesta nauja demarkacijos linija tarp Egipto ir Izraelio kontroliuojamos teritorijos Sinajuje priimtina abiem pusėm. Izraelis nusileido ir Egiptui užleis siaurą ruožą rytiniu Sueso įlankos pakraščiu.

Susitarime dar įrašyta:

1. Amerikos tam tikras vaidmuo, kai naujoji neutralioji zonoje amerikiečiai įrengs stebėjimo aparatus, kad nei viena pusė nepažeistų susitarimo linijų;
2. Nei Egiptas, nei Izraelis vienas prieš kitą nevertos karinės jėgos, boikoto ar diplomatinės akcijos Jungtinėse Tautose

ar kituose tarptautiniuose forumuose;

3. Amerika kompensuos Izraeliui Abu Rodeis naftos šaltinių netekimą ir kitokiomis priemonėmis padės jų ūkiui.

Susitarimas, kitų spėjimu, turėtų būti pasirašytas šį penktadienį. Jį turėtų ratifikuoti Izraelio Knesset (parlamentas) ir Amerikos Kongresas.

Ispanai nori demokratijos

MADRIDAS. — Grupė įtakingų ispanų, priklausančių centrui arba dešiniajam sparnui, reikalauja greičiau padaryti visokių reformų ir grįžti į demokratinę santvarką. Toji grupė yra keli parlamentarai, du buvę ministrai, finansininkai ir artimi būsimojo karaliaus princo Juan Carlos šalininkai. Anksčiau jie išvengė draudimo steigti naują politinę partiją, įkurdami Nepriklausomų studijų federaciją.

NEW DELHI. — Indijos aukščiausiasis teismas pradėjo svarstyti, ar konstitucinis pataisymas, priimtas Indrai Gandhi apsaugoti nuo pašalinimo iš valdžios, yra konstitucinis, kai numatyta pataisa veikia ir atgal, naikina buvusius jos prasižengimus.

New Delhi. — Indira Gandhi minėjo, kad ji nesirengia laužyti Indijos konstitucijos, bet rinkimams laikas dar neteigė. Ji tik pasiskundė, kad partijos ir politikų asmenys nenori priimti atsakomybės, kokią uždeda demokratinė santvarka.

KODEL RUSIJA NETEKO TOKIO MENININKO?

CHICAGO. — Po to, kai Chicago gastroliavo rusų muzikas Mstislav Rostropovič ir jo žmona solistė Galina Višnevskaja, "Chicago Tribune" kolumnistas Michael McGuire parašė: "Kaip Rusija neteko neįkainuojamo menininko". Po jo pasirodymo kaip violončelistas, Rostropovič auditorijos publika negalėjo paleisti nuo scenos, sukėlė daugiau negu milijoniškas ovacijas.

Mstislav Rostropovič

Rostropovič išvyko iš Sovietų Sąjungos, protestuodamas, kad jam kaip menininkui valdžia neduoda laisvai reikštis. Duotame pareiškime "NYT" Rostropovič

sakė: "Jei Rusijoje viena žolė kiek aukščiau iškils už kitas, bus pasiūstas buldozeris ją sulgyinti. Mes buvome traktuojami kaip raupuotieji, netekome savo identiteto". Jo koncertai būdavo boikotuojami. Kai skelbimų lentos būdavo iškabinama afiša apie jo koncertą, tuoj pat kas nors užklijuodavo kita. Kai jis paklausė darbininką, kodėl taip daroma, jam buvo paaiškinta, kad taip liepė komunistų partija. Jo žmonos ir jo paties plokštelės kai būdavo grojamos per radiją, jų vardus pranešėjai išleisdavo, neminėdavo.

Ir kodėl taip atsitiko? Tik kad Rostropovič savo namuose priglaudė Solženicyną, kai anam rašytojui nebuvo leista niekur išsineuoti buto, ir kad jis atsisakė pasirašyti smerkiantį pareiškimą prieš kitus didelius dissidentus — Boris Pasternaką ir Andrei Sacharovą.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 27: šv. Kazimiero kūno perkėlimo šventė; šv. Cezaris, šv. Gabrielė, Tolvydas, Aušrinė.

Rugpjūčio 28: šv. Augustinas, šv. Adelina, Liūtas, Tarvilė. Saulė teka 6:10, leidžias 7:34.

ORAS

Daugiausia saulėta, bet ne karšta ir sausia, apie 80 laipsnių.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja sktn. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

DĖMESIO LSS VADOVYBĖS RINKIMAMS

Rugpjūčio mėnesiui baigiantis, daugumas mūsų norime atpažinti nuo bet kokių išpairengimų ir pasidžiaugti paskutinėmis vasaros atostogų dienomis, poilsiaujant gamtoje ir kaupiant jėgas artėjančių naujų mokslo metų ir skautiškos veiklos darbams. Visiems linkime malonių atostogų, bet taip pat jaučiame pareigą priminti, kad laikas susirūpinti artėjančių 1975 m. LSS Suvažiavimo, naujosios LSS vadovybės rinkimais. Atkreipkite dėmesį į žemiau išvardintas datus ir tuoj pat įsijungkite į darbą, kad suvažiavimas būtų sėkmingas, o tai priklauso nuo kiekvieno turinio teisę suvažiavime ir rinkimuose dalyvauti. Nuo kiekvieno iš mūsų priklauso kas sudarys naująją LSS vadovybę ir tolimesnė mūsų organizacijos veiklos raida. Paskubėkite netik užsiregistruoti ir dalyvauti rinkimuose balsuotojais, bet taip pat vadovybės sudaryme aktingai įsijungiant ir kandidatų suradimą ir pristatymą. Kviečiami kandidatuoti nesikratykdami iš pareigų, nes gi visi davėme žodį: „...dirbti skautybės gerovei.“ Dabar proga tai patvirtinti išpairengimu. Argi ne patetis, kai iš tokios daugybės patyrusių skautininkų vos surandame po vieną kandidatą vyr. skautininko-kės pareigoms? O juk galėtume rasti bent po vieną iš kiekvienos didesnės vietovės arba bent po vieną iš kiekvieno rajono. Tada ir rinkimai būtų įdomesni - našėnė ir pačiam išrinktajam didesnis paskatinimas visas jėgas ir su manoma skirti prisimintų pareigų kuo geriausiai atlikti, o ir balsavusieji jaustųsi, kad išrinko geriausią iš geriausių.

Visi vienietų vadovai vadovės ilgai nedelsdami Suvažiavimo Prezidiumui pasiūskite savo vienetų balsuotojų sąrašus, pasirūpinkite registracijos lapais ir paraginkite, kad visi turintieji teisę suvažiavime dalyvauti ilgai neilaukdami registruotųsi.

LSS Tarybos Pirmia, pagal nuostatų 4 str., parinko suvažiavimo eigos sekančias datas:

Atatinkami vadovai-vės (pagal 14 str.), Suvažiavimo Prezidiumui pristato (mandatams nustatyti) sąrašus ligi rugpjūčio 31 d.

Suvažiavimo dalyviai registruojasi suvažiavimo Prezidiume (siunčia registracijos lapą ir atitinkamą registracijos mokestį) - ligi rugsėjo 15 d.

Rinkimų kandidatų ir nutarimų siūlymai pateikiami Suvažiavimo Prezidiumui - ligi rugsėjo 15 d.

Suvažiavimo Prezidiumas paskelbia (25-27 str. str.) pasiūlytų kandidatų sąrašus (kurie dar dėl įvairių priežasčių, žinoma, gali pasikeisti) - ligi rugsėjo 30 d.

Suvažiavimo Prezidiumas galutinai kandidatų sąrašą (30 str.) paskelbia ligi spalio 15 d.

Balsavimo (rinkimų ir nutarimų) data - lapkričio 1 d.

Suv. Prezidiumas paskelbia balsavimo duomenis - lapkričio 30 d.

Kviečiame (56 str.) I-sis naujosios LSS Tarybos posėdis LSS Tarybos pirmininkui rinkti - gruodžio 15 d.

541-0583.

Suvažiavimo dalyvių registracija (ir mokestiai) siunčiami: s. Rima Bružienė, 2932-44 Beach Channel Drive, Far Rockaway, N.Y. 11691.

Ilgiau nelaukdami, visi įsijungkite į 1975 m. LSS Suvažiavimą.

14-toji PASAULINĖ SKAUTŲ JAMBOREE

Pasaulinė skautų jamboree šiemet vyko liepos 28 - rugpjūčio 8 d.d., Lillenhammer, Norvegijoje. Joje dalyvavo LSB vyr. skautininkas v.s. Petras Molis ir Europos rajono vadeiva v.s. J. Maslauskas, kurio laisvą dedame žemiam.

Brangieji,

Paragintas vyr. skautininko, po poros dienų lankymosi jamboreje, matytą jos atidarymą ir kitus įvykius mėginu trumpai atpasakoti:

Tryliką Jamborees vėliavų, plasdančių stiebuose, su kalbomis ir Jamborees' himnais, atidarė Norvegijos karalius Kong Olav. Pakilo 109 valstybių vėliavos.

Jamborees lauzas, perduotas iš Japonijos 13-tosios Jamborees. Skautiška ugnį uždegė Japonijos skautininkai. Po to pakilo 109 balionai su kiekvienos valstybės užrašo kortele. Vienas didelis balionas lydėjo visus.

Jamboreeje dalyvauja 17,000 skautų atstovai iš 109 valstybių.

"Leisvės" stovyklos komendantas Petras Šalčiūnas budrus ir popietės kaitros poilsio metu.

Nuotr. Ramučio Račiūno

Jamboree suskirstyta į 10 pastovyklų.

Jamborees šūkis: "Penki pirštai - viena ranka". Po angliskai sugudoto jamborees himno vyko supažindinimas su šūkiu - penki pirštai simbolizuoja penkias valstybes, kurios suorganizuoja 14-tąją pasaulinę jamboree. Tai - Norvegija, Suomija, Švedija, Danija, Islandija.

Susipažinimas vyko tarp penkių tautybių. Mums atiteko sekme susitikti - susieiti su Luksemburgu, Prancūzija, Belgija, Pietų Arabais, ir mes, lietuviai. Pasikeitus adresais, pagal adresų pasikeitimo numerius, Liuksemburgo vienetą mus priėmė vašinimui ir pasidalinimui spauda. Vaisėms pasibaigus mus apėmė Norvegijos karalius. Tikėjosi, kad V.S. ir mano veidai bus matomi filmoje.

Jamborees korespondencija pažadėjo dėti mūsų - lietuvių spaudą. Jamboreeje dalyvauja s. v.s. Nytenis Zinkus iš Anglijos.

Jamborees metu teko sutikti daug skautų pareigūnų iš įvairių

valstybių. Jie buvo informuoti apie lietuvių skautavimą - užmegsti ryšiai. Daug išplatinta - išeikta "Lithuanian Scouting". Labiau besidomintiems buvo išeikta ir kitos spaudos apie Lietuvą anglų kalboje.

Jamborees pagrindinė kalba buvo anglų ir prancūzų. Pati Jamboree suorganizuota labai gerai.

Mūsų vyriausias skautininkas dalyvavo kelias dienas Anglijoje - 26-toje Anglijos lietuvių skautų stovykloje. Iš jos skridome į Jamboree.

Šias žinutes siunčiu pirmai informacijai.

Visiems mano nuoširdžiausi sveikinimai.

v.s. J. Maslauskas

LIETUVIAI PASAULINĖJE JAMBOREEJOJE

Kas ketvirtai metai (nuo 1920) įvykstanti pasaulinė skautų jamboree šiais metais liepos 28 iki rugp. 8 d. vyko Norvegijoje.

Nors lietuvių skautų brolija, kaip ir kitos etninės skautijos, dėl politinių aplinkybių ir nėra Pasaulinio Skautų Biuro oficialiai pripažinta, tačiau, būdama palankiai vertinama ir draugiškai sutinkama, brolijos atstovai jamboreeje sėkmingai tebeįsijungia.

Šiais metais į 14-ą Jamboree LS Brolijos vyks trys atstovai: LSB - VS v.s. Petras Molis, Europos rajono vadeiva v.s. Juozas Maslauskas ir anglų skautų vieneto globojamas s.v.s. Vytėnė Zėnkus.

Po jamborees rugp. 10 - 16 d.d. Kopenhagoje įvyks pasaulinė skautų konferencija, kurioje v.s. P. Molis ir v.s. J. Maslauskas taip pat dalyvavo, kaip atstovai - stebėtojai.

VS P. Molis, pakeliui į jamboree, aplankė Europos stovyklą Anglijoje, lietuvių sodyboje prie Londono.

Bus stengiamasi kelionės išpildyti perduoti spaudoje.

SKAUTISKŲ ŽAIDMENŲ VARŽYBŲ ŠVENTĖ

Tradicinė Chicago skautų-čių rudens gegužinė su skautiškais žaidimais ir varžybomis įvyks spalio mėn. 5 d., Bučo sodyboje, Willow Springs, Ill.

Žaidimai-varžybos vyks dviejuose aikštėse: jaun. skautams-tėms ir skautams-tėms. Varžybų programos bus išsiuntintos turtininkams-kėms, kurie apie tai informuos savo turtų skautus-tes.

Šventės organizavimu ir pravedimu rūpinasi Lituanicos tunto Prez. A. Smetonos jūrų budžių įgula. Dalyvauja visų Chicago turtų brolių ir sesė. Tėvai, skautininkai-kės, akademikai-kės ir kiti svečiai kviečiami atsilankyti ir praleisti malonią rudens popietę su Chicago skautiškoju jaunimu.

Gegužinėje vyks valgykla, loterija ir kitos įvairios. Pasirūpinkime šią datą kalendoriuje ir visi dalyvaukime.

NERIJOS TUNTO DĖMESIUI

Nerijos tuntas naujusius veiklos metus pradeda rugsėjo mėn. 14 d. Sveikos vyks tose pačiose Jaunimo Centro patalpose ir tuo pat laiku kaip ir pernai. Kviečiame visas lietuvaite besidominčias jūrinio skautavimu įsijungti į Nerijos tunto sesių eiles. Norinčios į tuntą įstoti yra kviečiamos atvykti į Jaunimo Centro naujojo pastato antrą aukštą š.m. rugsėjo 14 d. prieš 10 val. ryto ir kreiptis į turtininkę j.s. Aldoną Jovarauskienę.

RENGINYS VISUOMENEI

Nerijos tunto tradicinė puota "Prie Gintaro Jūros" įvyks šeštą dieną, spalio 11 d., Jaunimo Centre. Tėvų komitetas ir tunto vadovybė intensyviai ruošiasi šiam įvykiui ir kviečia tėvus ir visuomenę atsilankyti ir tuomi prisidėti prie parėmimo jūrų skautų veiklos.

Pagarba Aukščiausiam Vadovui - šv. Mišių auka Chicago skautų-čių stovykloje.

Nuotr. P. Krutulis

NYKSTA ŽINDUOLIAI ZVĖRYS

Vak. Indijos salose niekada nebuvo stambių žinduolių. Tiesa, iškasenos liudija, kad Kuboje ir Puerto Rikoje priešistoriniais laikais gyveno didžiuliai tinginiai, ūgiu prilygstantys buliui, o Sent Bartelemio saloje geologų rasta išnykusių maždaug šerno dydžio grauzikų šinšių kaulų. Cia niekada nebuvo nei elnių, nei šernų, nei plėšriųjų žinduolių. Šiame salyne gyveno daug smulkių žvėrelių - grauzikų, vabzdžiadėžių ir šikšnosparnių. Dauguma jų buvo endeminės rūšys - išsivysčiusios vienoje ar kitoje saloje, igavusios savitų bruožų ir niekur kitur pasaulyje nerandamos, sako tyrinėtojai. Atrodo, kad daugelis šių endeminių žinduolių išnyko visiems laikams. Dažniausiai nežinoma, kodėl įvairios rūšys pradėjo nykti, atėjus kolonizatoriams. Gamtininkai kaltina europiečių jūrininkus, atvežiusius plėšrūnus iš Europos ir pažeidusius jautrią mažų salų gamtos pusiausvyrą.

Be to, niekur pasaulyje nerasi tokios vietos, kur retiems ir ypatingiems sparnuotiesiems grėstų toks pavojus, kaip Vak. Indijos salose. Cia išnyko daugybė paukščių. Taip pat nyksta papugos, pelėdos, lėliai ir kiti unikali paukščių ne tik nuo besaikio brakonieravimo, bet ir dėl to, kad žmogus, sunaikinęs joms aplinką, įvežė daug kitų gyvūnų, nuo kurių vietiniai paukščiai nemoka apsiginti.

Ypač pamokanti yra mangustės istorija. Su kolonizatorių laivais į salas iš Europos atkeliavo ir žiurkės. Europiečiams Vak. Indija buvo "žadėtoji žemė", o žiurkėms čia buvo tikras "rojus".

Vaidzas iš 14-tos pasaulinės skautų Jamborees Norvegijoje.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
340 SO. HALSTED STREET TEL. - CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 - Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries - \$26.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis	16.00	8.50	-	-

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimui už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra Nesnaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 5-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR
GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akubėrija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija

6440 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446

9007 W. 63 Pl., Justice, Ill. 60450-0500

Prima ligonius pagal susitarimą. Jei neatidėliotai, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.

Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val. Pagal susitarimą.

Ofiso telef. WA 5-2670

Reizid. tel. Walbrook 5-2048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.

antrad. penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

TEL. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-7, antrad. ir penkt. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-0800

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

Specialybė - Nervų ir Emocinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6440 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Reizid. tel. - GR 8-8873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUBERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatidėliotai, skambinti: MI 2-0001.

Tel. - BE 3-5808

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akų Ligos

3807 West 108th Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

3841 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. K. A. V. JUCAS

459-4441 - LO 1-4605

Jei neatidėliotai 561-1070

ODOS LIGOS - CHIRURGIJA

Ofisai: 1002 No. Western Avenue

5214 No. Western Avenue

Valandos pagal susitarimą

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. TERESĖ KAZLAUSKAS

VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

9735 W. 143 Street

Orland Park, Ill. 60462

Tel. 948-0857

Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso tr. buto Olympe 2-4199

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Avenue, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus trečiadienius

Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuviai gydytojas)

3925 West 59th Street

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. 1-3

penktad. nuo 12-4 val. p. p. 4-8

val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p.

trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

KFIDIKI IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

7156 South Western Avenue

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryt.

iki 1 val. popiet.

Ofiso telef. RE 7-1108

Reizid. telef. 239-2919.

Ofiso HE 4-1816, rez. PR 8-0800

DR. J. MEŠKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-08 ir Campbell Ave., kaimas)

Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt.

Nuo 3 iki 7 val. p. p.

Tik susitarus

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA

OFISAI:

VISŲ LIETUVIŲ REIKALAS

Rugsėjo mėnuo glaudžiai rišasi su mokslo metų pradžia šio krašto mokyklose. Mums ypatingai rūpi lituanistinės mokyklos, jų tinkama organizacija, mokyklų tinklas, mokytojų ir mokinių skaičius.

Taigi ir pradėjime nuo konkrečių skaičių, statistikos. O ji nėra linksma, nes mokinių kreivė krinta žemyn. Vadinasi, jų skaičius mažėja. Mažėja ir pačių mokyklų skaičius. Taip 1967 m. JAV-bėse buvo 44 lituanistinės mokyklos, kuriose mokėsi 3.223 mokiniai, 1969 m. — 42 mokyklos su 3.025 mok., 1970 m. — 42 mokyklos su 2.986 mok., 1971 m. 42 mokyklos su 2.824 mok., 1974 m. — 40 mokyklų su 2.800 mokinių. O šiuo metu, 1975 metais, tėra 32 lituanistinės mokyklos, kuriose mokosi apie 2.600 mokinių.

Lituanistinės mokyklos dar beveik pakanka mokytojų, surandamos reikiamos patalpos, praktiškai netruksta lėšų, nes jas suveda tėvai, mokėdami, palýginti, aukštą mokesť už savo vaikų mokslą, mokiniai yra apýpinti pakankamai gerais vadovėliais, kurie vis dar tobulinami, leidžiamos jų naujos laidos.

Atrodo, kad materialiniai sunkumai nugalėti arba nesunkiai nugalimi, o tačiau mokinių skaičius akivaizdžiai mažėja.

Tam yra įvairių priežasčių. Pirmiausia baigia nykti lituanistikos kolonijos — didžiausias lituanistinės palikimo ramsis. Tiesa, jose gyvena dar nemaža lietuvių, tačiau daugumas senesnio amžiaus. Pokario metų emigrantų vaikai jau baigė aukštuosius mokslus. Daugelis jų, sukūrę šeimas, gavo geras tarnybas ir išvažiavo gyventi į tas vietas, kuriose nėra lietuvių, nuo kurių lituanistinės mokyklos labai toli.

Tautiška mišrios šeimos, kurių vis daugiau kuriami, nedidina lituanistinės mokyklos mokinių skaičiaus. Pagaliau šių laikų jauni tėvai augina žymiai mažiau vaikų, kaip jų tėvai. Reikia sutikti su faktu, kad noras bet kuriose priemonėmis išlikti lietuvių emigrantų antros ar trečios kartos tarpe mažėja. Taigi nutautimo pavojus daug didesnis. Mūnėta skauda statistika šiuos teigimus patvirtina. Yra apskaičiuota, kad, jeigu visi jauni tėvai, kilę iš pokario metų emigrantų, leistų savo vaikus į lituanistines mokyklas, jų skaičius siektų apie 8.000. Vadinasi, gal tik koks trečdalis šiuo metu leidžia savo vaikus į lit. mokyklas.

Tačiau reikia pasidžiaugti, kad tie jauni tėvai, kurie lietuviškai galvoja, gražiai tęsia lietuviško mokyto tradiciją. Metinis visų lituanistinių mokyklų biudžetas siekia netoli 150.000 dolerių. Apie 80 - 90 procentų šios sumos suveda kaip tik tai jauni tėvai, kurių vaikai lituanistines mokyklas lanko. Visuomeninės institucijos, įskaitant švietimo tarnybą ir LB centrus, teduoda 10 - 20 proc. reikalingų lėšų. Lietuvių Fondas iš savo procentų kasmet švietimo reikalams skiria apie 20 - 25.000 dol. Šia suma praktiškai išlaikoma centrinės švietimo įstaigos — švietimo tarnybos veikla, ja žymia dalimi apmokamas mokyklinių vadovėlių ir kai kurių skaitymo knygų leidimo išlaidos.

Kitas nelengvas klausimas — mokytojų paruošimas taip pat sprendžiamas. Šiuo reikalu dau-

giausia rūpinasi mūsų pedagoginiai institutai ir kursai. Vis daugiau naujų mokytojų įsitraukia į mokyklinį darbą, nes senieji mokytojai vis dažniau pasitraukia, sulaukę senatvės. Pagaliau jauniems gal kiek lengviau eiti su šių dienų lietuvišku jaunimu, su gyvenimu.

Ruošiantis pradėti naujus mokslo metus lituanistinėse mokyklose, kaip ir kiekvieną rudę, tenka apeliuoti į mūsų vyresniuosius pedagogus ir jauniesiems mokytojus, kad jie ir toliau tęstų darbą, parodytų jiems įprastą pasišventimą ir 1975 - 6 mokslo metams. Kvalifikuotų mokytojų paruošimas ar suradimas vis dar tebėra ir bus labai aktualus dalykas. Čia į pagalbą turėtų ateiti tie lietuvių pedagogai, kurie šiuo metu sėkmingai dirba amerikiečių mokyklose. Mokytojų paruošimui padėtų ir įvairūs sritiniai (artimiesnių mokyklų) mokytojų kursai.

Nemaža rūpesčių kelia ir patys mokiniai. Daugelyje jaunų šeimų lietuvių kalba yra jau antroji kalba. Nemaža lietuvių tėvų su savo vaikais šnekasi angliškai. Vaikaičius lietuviškai moko dar seneliai, močiutės. Nemaža šeimose išmoka tik nedaugelį žodžių. Į lituanistines mokyklas jie ateina lietuviškai nemokėdami ar silpnai šią kalbą žinodami. Tenka kurti specialias klases ir tokius vaikus specialiais metodais mokyti. Mokytojams tenka lietuvių kalbą mokyti jau ne kaip šnekamąją, bet kaip antraeilę. Reikia keisti dėstymo metodus, tiksliau, ieškoti jų naujų. Nėra tokiems vaikams ir reikiamo vadovėlio. Taigi reikia jį kuo greičiausiai paruošti ir išleisti.

Pradedant naujus mokslo metus, tenka ir visą lietuviškąją visuomenę palankiai nuteikti lituanistinių mokyklų reikalu. Ne paslaptis, kad yra tokių "bendruomenininkų", kurie lituanistinėmis mokyklomis visiškai nemisi, kurių nemisi, sakydami, kad tai yra "tėvų reikalas". Yra organizacijų ir laikraščių, kurie lituanistines mokyklas yra, matyt, "nurašę", nes apie jas ne užsimena.

Taigi reikia pagirti JAV Lietuvių Bendruomenę, kuri lituanistines mokyklas remia. Yra LB aplinkinių (pvz. Lemonto), kurios didesnę dalį savo pajamų skiria lituanistinių mokyklų išlaikymui.

Pradedami naujosios mokslo metus, turime visi daugiau dėmesio kreipti į lituanistines mokyklas, jas remti, joms padėti, patarti. Turime daryti viską, kad kuo daugiau vaikų jas lankytų. Visi turime suorganizuoti susisiekimo priemones, kuriomis būtų galima kas šeštadienį vaikų į mokyklas suvežti. Pagirtini seneliai, močiutės, kurie ragina savo vaikus leisti vaikaičius į lituanistines mokyklas. Garbė jiems, kai jie padeda paruošti pamokas, moko lietuviškai skaityti ir rašyti.

Aukštai vertindami lituanistinių švietimą, kaip tikriausią lietuviškos išlaikymo laidą, mes kviečiame visus lietuvius daryti viską, kad naujieji mokslo metai būtų planingai pradėti visoje mūsų lituanistinėse mokyklose ir kad didesnis mokinių skaičius į jas būtų sutelktas.

b. kv.

NAUJAS TRANSPORTERIS

Japonų specialistai parengė specialaus transporterio tarp Tokijo ir Osakos projektą 250 km ilgio transporterio krovinių važiuos 600 km svorio kontrine-rijoje 30 km val. greičiu. Tvirtinama, kad transporteris dirbs

20 val. per parą. Per metus juo bus pervežama 100 mln. tonų krovinių.

Nauja transporto linija pavadinta "juostostrada." jm

— Didžiausias aiškumas visuomet man buvo ir didžiausias grožis. E. Lessingas

Helsinkio konferencijos įvertinimas

Kaip reagojo į Helsinkio konferenciją prezidento Fordo namų miestas — Grand Rapids?

K. ANULIS

Iki 1974 m. G. Fordas buvo išrenkamas be pertraukos 25 metus į Kongresą atstovauti 5-tąjį distriktą, kurio buveinė yra Grand Rapids mieste, Michigane, kur jo broliai ir dabar tebegyvena. Dauguma Michigano gyventojų yra patenkinti, kad JAV prezidentu dabar yra politikas iš šios valstybės. Jau sudaryta net keli komitetai, kurie ruošia planus prez. G. Fordo ateities pagerbimui, jo vardo įamžinimui šiame mieste ir valstybėje. Su mažomis pastabomis čia yra remiamas jo vadovavimas kraštui.

TV ir spauda

Besiruošiant prez. Fordui vyktyti į Helsinkio konferenciją, pasigirdo iš vietinės amerikiečių visuomenės aštresnė kritika dėl jo vedamos užsienio politikos. Taip, pvz., liepos 16 d. vakarinio Michigano dienraščio The Grand Rapids Press įsidėjo amerikiečio J. Van Dyke str. "Helsinkio nekeičiamumas gal ir turis atoslūgio prasmę rumunams ar juogslavams, bet estams, lietuviams ir latviams tai esanti visai skirtinga istorija, kai sveikinas mas taikingas sambūvis."

Po penkių dienų sekė to paties dienraščio ilgas vedamasis antraštė "All Hail Detente", kuriame su keliolika pavyzdžių suminėta Amerikos užs. politikos priešingybės ir pasimetimas. Vieną kartą, atseit, ginama žmogaus teisės ir tautų laisvė, bet čia pat tas gynamas paėmiamas ir bendraujamas su pavergejais. Rašoma, jog prez. Fordas tik ką liepos mėn. 13 d. pasirašė Pavergtų tautų savaitės paskelbimą, kur tvirtinama, jog kiekvienas žmogus turi paveldėtą teisę į laisvę, tautos — į laisvą apsisprendimą, kviečia amerikiečius pasiaukoti, ginant demokratijos idealus. O kai buvo pakelti balsai per tos savaitės minėjimus prieš Sovietų vergiją, tai atsiliepos H. Kissingeris, jog

tokie pareiškimai nesą naudingi JAV užs. politikai. Vėl "visi sveikina taikingą sambūvį". Vedamajame gražiai iškelta prez. Eisenhowerio 1959 m. ta pati Kongreso pasirašytoji P. T. deklaracija, kur pabrėžta: "Komunistų imperializmas, paverdamas didžiąją dalį pasaulio, padarė veidmainystę iš taikos su gyvenimo ir todėl sudaro pavojų JAV-bėms ir pasaulio tautų laisvei". Bet esą laikai keičiasi. Prisiminimai apie Vengrijos ir Čekoslovakijos įvykius nyksta, ypač Valstybės departamentu nenorima prisiminti nelaimingomis aplinkybėmis užmirtas Baltijos valstybes. Vėl esą sveikinama Apolo - Sojuzo pakilimą. Toliau vedamasis, pagnagrinęs Helsinkio deklaracijos parengimo istoriją, apsisotia prie sienų klausimo, jų nepažeidžiamumo, jos negalesiančios būti pakeistos jėga. Toks sienų nekeičiamumas gal ir turis atoslūgio prasmę rumunams ar juogslavams, bet estams, lietuviams ir latviams tai esanti visai skirtinga istorija, kai sveikinas mas taikingas sambūvis."

Liepos 22 d. TV stoties S tinklas savo vedamajam žodyje taip pat pasmerkė Helsinkio konferenciją ir "detente" politiką. Stotis kartojė, pasmerkė Helsinkio konferenciją ir "detente" politiką. Stotis kartojė, jog sovietų okupuotų kraštų gyventojams dingsta paskutinė laisvės viltis. Taika nebūsimai pasiekta, komunistams pataikaujant, darant jiems nuolaidas ar einant į kompromisus su mūsų krašto principais. Fordo administracija turinti į įvykius žūrėti atviromis akimis ir su komunistais kalpėtis griežtai ir realiai. Baigė sakiniu: "Jei į pasaulį mes žiūrėsime pro rūžavus akinius, tai greit visur matysime raudonus vaizdus". Liepos 28 d. Gr. Rp. Press vėl įdėjo įdomų str. "Detente is Lunacy", kuriame dar griežčiau kalbama apie Sovietų Rusijos šnipinėjimą, terorą, apgavystes ir t. t. Raginama nustoti sapnavus...

Liepos 29 d. ta pati Press įdėjo ilgą str. — pasikalbėjimą su vietinių latvių org. sąjungos pirm. A. Grinbergs apie pabaltiečių rūpestį dėl Helsinkio, nupasakojama visa Hitlerio - Stalino sutartis, pasidalinant Rytų Europą, pažekidimas sutarčių į prašoma prės. Fordas, kad jis darytų tai, ką yra daugel kartų

pažadėjęs pabaltiečiams, kad išlaikytų savo žodį. Paskelbiami 3-jų dienų budėjimas, kad atkreipti amerikiečių dėmesį.

Demonstracija - Budėjimas

Lietuviai ir latviai siuntė protesto laiškus ir telegramas prez. Fordui. LB buvęs pirm. iš anksto pasiuntė jam telegramą lietuvių parapijos vardu, kad nešautų Lietuvos gyventojams paskutinės laisvės vilties ir padarytų JAV pareiškimą, jog Helsinkio sutarties sienų aptarimas netaikomas Lietuvai. Tokiame spaudoje. TV komentaryje ir laišky siuntimo užnugaryje per savaitę latvių ir lietuvių studentai pasirodė demonstravimui prieš Helsinkio konferencijos nutarimus. Liepos 30 d. 9 val. prieš Gr. Pd. miesto valdybos rūmus, Colder aikštėje, susirinko didelis būrys latvių ir lietuvių. Čia latvių naujųjų ateivių gyvena 15 kartų daugiau, negu lietuvių naujakurių, tai ir latvių susirinko žymiai daugiau. Prie trijų Pabaltės ir JAV vėliavų išsirikiavus dalyviams ratu, latvių pastorius atkalbėjo maldą, iškeldamas pabaltiečių rūpestį, ir kvietė visus budėti, parodant pasauliui, jog gali būti padaryta skriauda Latvijai, Estijai ir Lietuvai Helsinkyje. Virš aikštės kalbėjo didelis plakatas "Prezidente Fordai, nemerk melagysčių Helsinkyje" čia pat atvažiavo bent 100 studentų iš Mich. Vakarinio universiteto su ženkleliais ant krūtinų "Vigil of Conscience", dailindami praeviams atsišaukimus, aiškinant, kas vyksta Helsinkyje ir ten pridėti 2 žemėlapius su Europos valstybių ribomis 1939 ir 1974 metais. Buvo kviečiami pareiviai pasirašyti peticiją, kurioj prašomas Amerikos Kongresas priimti rezoliuciją, kad JAV-ų politika sieks Estijos, Latvijos ir Lietuvos kraštams laisvo apsisprendimo.

Dvi televizijos stotys filmavo demonstracijų pradžią, ir jų atidomų rekordavo pasikalbėjimus su lietuvių ir latvių vadovais. Aikštėje atsirado naujų šūkių, kaip pvz. "Prezidente Fordai, neparduok Pabaltės kraštų", "Detente yra vienos krypties gatvė, pasibaigianti Maskvoje", arba "Prezidente, ačiū, bet padaryk daugiau dėl pavergtų tautų" ir kita.

Kai vyko miesto centre demonstravimas, tai kelios poros studentų ėjo į miesto įstaigas rinkti parašų po peticiją. Nemažai tarnautojų pasirašė, du

Festivalio atidarymas Baltimorėje. Lietuvių grupė prie Algimanto Grintalio padirbto kryžiaus. Tautinių šokių grupės Ratelio jaunimas padeda trispalvės vėliavą. Nuotr. A. Bacevičius

miesto komisisionieriai irgi pasirašė, bet kai priėjo prie miesto mero Lyman Parks (judas, nors mieste tėra 9% negrų), tai pastarasis išsisukinėjo, teisinosi ir nepasirašė. Tuomet lietuvių stud. E. T. jam pasakė, jog jie žinosią, už ką reikės balsuoti per mero ateinančius pirminius rinkimus rugsėjo mėn.

Budėjimo pravedimas vakarais ir naktimis buvo labai įspūdingas. Pirmąją naktį išsirikiavo šimtinė studentų į ilgą eilę gatvėje su žvakėmis, giedant liūdnas pabaltiečių giesmes, ėjo vedami dr. Guntis Silinš, į miesto rūmų aikštę ir susėdė abiejose vėliavų pusėse, giedojo su trumpomis pertraukomis. Rytą pamainos keitėsi: išsimegoje vaikščiojo su plakatais, o pavgusieji ėjo poilsio. Reik pasakyti, kad šis demonstravimas buvo skirtingas nuo amerikietiško, buvo tvarkingas, ramus, rimtas ir sudarė liūdnesio įspūdį. Pirmąją dieną TV tinklas perdavė bendrus demonstracijų vaizdus ir pasikalbėjimą su LB apyl. pirmininku V. Jonaičiu apie prez. Fordo intencijas ir Helsinkio pasekmes. Vakare TV tinklas 8 perdavė pasikalbėjimą su latvių atstovu Janis Pavasaris. Tokie TV vaizdai ir pranešimai tęsėsi kitas dvi dienas, kalbant su kitais vigilijos dalyviais. Aprašymai ir nuotraukos buvo talpinamos kasdien Presėje. Visos žinių perdavimo priemonės sutarėmavo be priekaištų. Buvo surinkta apie 3.000 parašų po peticiją, ir jie persiūti

Pabaltės Santakai į Washingtoną. Nėra abejonės, kad budėjimo tikslas pasiektas — miesto gyventojų ir atitinkamų įstaigų dėmesys buvo atkreiptas.

Kai rugpjūčio 1 d. buvo gauta žinia, jog prez. Fordas pasirašė Helsinkio deklaraciją ir nepadarė jokio specialaus pareiškimą apie Pabaltės kraštus, visi studentai ir kiti dalyviai išsirikiavo vėl ratu. Pareikšta, kas įvyko, išreikštas noras toliau kovoti prieš Rusijos vergiją, sugiedota Latvijos ir Lietuvos himnai ir viešai sudeginta Sovietų Unijos vėliava. Tuo užbaigtas budėjimas.

Kas pakėlė naštą?

Nėra abejonės, kad per 3 dienas daugiausia pavargę Vak. Mich. universiteto latvių kursų studentai su savo lektoriais, prie kurių prisijungė lietuvių studentai. Pusedieniai buvo atvažiavę latvių gimnazijos mokinių autobusais. Už TV ir radio stočių įtraukimą bei vietinio dienraščio redaktorių bei korespondentų užangažavimą — padėka priklauso latvių santalkos pirm. A. Grinbergs, Amerikos latvių jaunimo s-gos pirm. Janis Murnieks. Iš lietuvių studentų pusės veikliausia buvo ryšininkė stud. E. Turūtaitė su stud. B. Kušlikiu ir P. Treška bei P. Gloviku. Prie jų darniai jungėsi stud. L. Treškaitė, T. Treškaitė, A. Kušlikis ir R. Puočiūnaitė. Baigęs mokytojų kolegiją Pakalnis, Jr., savo gyve-

(Nukelta 1 5 pusl.)

AUTOBUSU PER MAROKĄ

REGINA RASLAVICIENE

24

Pakelės iškaba angliškai ir arabiška, bet iškabinta aukštyn kojom. Šalia kelio bėgiai. Traukinys sustojęs poilsui. Darbininkai guli ant platformos ir ant žemės. Niekas čia neskuba, tik mes lekiam ir vingiuojamės pajūrio keliu.

— Kiekviena pramiegota minutė yra niekais išleistas doleris, — perspėja Dirk snaudžiančius keleivius ir pasakoja apie Maroką:

— 14 amž. iš Draa slėnio atkeliavę berberai pradėjo naują Saadian dinastiją, kurios sostinė buvo Marrakech. Vėliau sostinė buvo perkelta į Fez, bet ir Marrakech nebūna pamiršta. Karavanų ir kupranugarų laikais nuo čia ėjo kelias į Timbuktū, kur buvo druskos kasyklos ir tolimiausias pekybos taškas Sacharos dykumoje. Kitas kelias ėjo į Tizmit, vadinamas aukso keliu į Etiopiją. Juo buvo gabenami tūkstančiai vergų iš Rytų Afrikos. Tai buvo Maroko žydėjimo laikotarpis. Kraštas buvo turtingas, žmonės gerai gyveno, bet drauge ir nesaugiai, nes daug kas kėsinosi į čia randamas gėrybes.

Marrakech yra berberų miestas. Horizonte kyla Afilas kalnų juostos. Nors lietaus čia dar mažiau nei šiauriniame Maroke, žemė yra derlinga, soti geležies rūda. Todėl ir jos spalva rausva. Avių bandos ganosi tarp sienomis apsitvėrusių kaimų.

Įvažiuojam į palmių mišką. Medžių viršūnės svyruo datulių geltonom kekėm. Sakoma, kad 170 tūkstančių karių čia stovyklavo. Jie valgydavo daug datu-

lių ir spiaudydavo kauliukus kur pakliūdavo. Iš jų pridėjo visas miškas palmių.

Marrakech

Marrakech vadinamas raudonoju Maroko miestu, nei visi pastatai ir žemė aplinkui yra raudona. Morokiečiai sako, kad miestas raudsa iš grožio.

Gatvės apsidotinos pipirų ir apelsinų medžiais. Iš apelsinų čia daro marmaladą, nes žali jie neskanūs.

Vežikai, dviračiai, automobiliai, autobusai ir žmonės — visur didelis judėjimas. Pro miestą juosiančios rausvų plytų sienos vartus įvažiuojam į senąją jo dalį. Čia pat, apsuptas medžių ir kioskų, stovi La Mamounia viešbutis.

Nuo balkono matyti gatvėje vežikų eilės ir į visas puses išsišakojusios alėjos.

Kojos nutirpusios nuo ilgo sėdėjimo. Negi gimnastikosios kambary. Einu į miestą. Už vartų modernioji miesto dalis. Ten aikštės, medžiai, namai paskendę krūmuose, o parko takai sukasi apie paminklus ir vis veda kažkur gilyn. Vaikai, jaunimas mėto sviedinį, kai kas kalbina prancūziškai ar žiūrį lyg į nakties pelėdą. Poniutė veda šuniuką ant grandinėlės, turistai sėdi balkonuose ir dairoisi į praevius.

Susisuka galva ir, tik pamačiusi rausvą miesto sieną, atranda vartus, pro kuriuos nuklydau į nežinomą kvartalą.

Čia ne tikrasis Marrakechas, čia šių laikų kūdikis, kurį gali atrasti bet kokiam krašte.

Pro vartus, pro viešbutį einu į kitą pusę — gal ten rasiu, ko ieškau...

Čia visi vietiniai, ir beveik išimtinai vyrai ar vaikai. Ant kampo lauko kavinė, kur nė vienos moters. Ant kito kampo vežimas su vaisiais. Perku obuolius ir

pirstais klausiu, kiek mokėti. Čia pat raudonos žemės krūva, kurioje kažko ieško ir į krepšį deda du berniukai.

Jau patamsy grįžtu atgal.

Valgomasis pilnas nedidelių staliukų. Sutinku Sofiją ir mudvi susėdam drauge. Kiti išsiskirstę prie kitų stalų. Tik Dirk pasirinkęs vienvietę. Kelneriai neša visokių patiekalus, Sofija aiškina norinti vandens su pienu, o aš nutariu pasitenkinti tik sūriu ir vaisiais. Vienos ponios su ilgom suknelėmis, kitos kelnėtos ir sunku suprasti, kas tarp mūsų visų bendro, kad susirinkom į šį tolimą miestą, iš kurio kiekvienas išsivešim kitus įspūdžius.

Oras Maroke toks sausas, kad plaukai šukuojant piestu stojas.

Septintą valandą ryto einam su Sofija į senąjį miestą. Mūsų bendrakeleiviai dar, tur būt, miega. Bet miestas jau atbudęs. Medžiuose čirškia paukščiai, o gatvėse užia mašinos. Žmonių nedaug. Niekas nekrepia į mus dėmesio. Netoli metėtės bokštas. Tai mūsų rodyklė. Už jo turi būti turgavietė ir medina. Parke lyje sėdi vyrai ir moterys su vaikais ant nugaros. Turguje jau prasideda judėjimas. Krautuvėlių savininkai dėsto prekes ir vaiko nuo prinokusių datulių mušes. Saldžios uogos, apilpusios cukruotais syvais, vilioja ne tik pirkėjus, bet ir mus, kurių šiaip nematyti. Bananų kekės prasiskleidusios, lyg boksininko pirštinės, o obuoliai, atrodo, trūks prinokę.

Vyras sėdi ant paklodės ir žiūrėdamas į atskleistą knygą pasakoja kažką aplink sustojusiai miniai. Krautuvėlė, kur laisvai gali pirkti hašišą. Daug morokiečių ją ruko. Prisistato vaikas ir siūlosi už gida, bet mes atsisakom, turim grįžti į viešbutį.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

PABALTIEČIŲ MENO BOSTONE

Artinasi rugsėjo mėnuo - pabaltiečių mėnuo Bostone. Lietuvių Bicentennial komitetas, įstai-ga kultūriniais reikalais ir tele-vizijos stotys yra sutartinai nu-matę tokią programą:

Rugsėjo 4 d. Pabaltiečių mė-ne-sio oficialus atidarymas rotušė-j (City Hall) 7:30 val. vakare. Be trumpų sveikinimo kalbų ir vaizdinio stoties, bus ir kul-tūrinė programa. Dainuos estu solistė, gros latvių pučiamųjų an-samblis, o mūsų Birutė Vaičiūn-gytė paskaitys angliškai ir lietu-viškai iš lietuvių literatūros. Da-lyvavimas šiame atidaryme yra tik kvietimo pagrindu. Lietuvių komitetas burmistro įstaiga ap-rūpino 500 kvietinių lietuvių — maždaug visų mūsų aktyvesnių-jų žmonių sąrašą.

Rugsėjo 5 d. stotis 5:30 val. vakare rodyt pusės valandos fil-mą iš Bostono pabaltiečių istori-jos veiklos ir šiai gyvenimo.

Rugsėjo 13 d. Pabaltiečių mu-gė — festivalis nuo 12 iki 4 val. p.p. Fenway parke. Bus skaidrių programa užtamsintoje palapi-nėje, muzikinė programa, parodė-lės, demonstracijos ir valgiai. Lietaus atveju mugė persikels į netoli esančias English High School patalpas. Tą pačią dieną nuo 5 iki 7 val. vakaro English High School salėje vyks tautinės muzikos ir šokių koncertas. Iš lietuvių dalyvaus Onos Ivaškienės šokių ansamblis, Brocktono choras, vadovaujamas komp. Ju-liaus Gaidelio, solistai Birutė O-na Aleksaitė ir Benediktas Povilavičius. Yra vietos automobi-liam pasistatyti, ir bus gera poli-cijos apsauga.

Rugsėjo 15 d. stotis 44 9 val. v. rodyt pusės valandos filmą apie Bostono pabaltiečių kultūrinis pasireiškimas per serijines pro-gramas "Qatch 44" laida.

Rugsėjo 20 d. stotis 2:40 val. p.p. pakartos ką tik minėtą 44 kanalo programą.

Rugsėjo 28 d. latvių pianistės rečitalis 3:30 val. p.p. First and Second Church, Arlington gatvė-j. Šį koncertą rengia Pabaltiečių draugija su burmistro įstaigos pa-rama.

Rugsėjo 30 d. lietuvių kameri-nės muzikos koncertas 8:00 val. vakaro First and Second Church, Arlington gatvė-j. Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas, čelstė J. Irons ir pianistai Vytenis Vasy-liūnas ir Saulius Cibas atliks Ju-liaus Gaidelio, Jeronimo Kačins-ko, M.K. Čiurlionio ir Vytauto Montvilos kūrinius.

Rugsėjo 2-29 dienomis penkos pabaltiečių parodos City Hall ko-ridoriuose. Lietuvių ištatys juos tas, gintara, o taip pat fotogra-finę Bostono lietuvių istorijos apž-valgą.

Siems visiems renginiams vyk-dyti burmistro įstaiga yra pasky-rus 4,000 dol., kuriais reikia da-lintis su latviais ir estais. Taigi, biudžetas tikrai nedidelis. Hono-rarų programos atlikėjams nėra iš ko mokėti, o ir išlaidos ne vi-sos gali būti padengtos. Todėl belieka džiaugtis, kad mūsų or-ganizacijos ir pavieniai asmenys su tokiu dosnumu bei nesavanaui diškumu aukoja savo laiką ir e-nergią pabaltiečių mėnesio pasi-sekimo labui. Reikia tikėtis, kad ir platesnioji visuomenė gausiai lankys ruošiamas parodas, kon-certus, mugę. Dalyvavimas tuo-se parengimuose yra labai svar-bus, nes pabaltiečių mėnesį į mus krypta viso miesto akys. Ir politikieriai, ir televizija, ir spau-das norės patirti lietuvių visuome-nės sudėtį, ipročius, pajėgumą. Gausiai dalyvaudami rengiamo-se programose, ypač rugsėjo 13d. mugėje ir koncerte, pasitar-nausime savajam interesui.

Taip skelbia Bicentennial ko-mitetas.

TAUTOS ŠVENTĖ, VYSKUPO M. VALANČIAUS IR DAIL. M.K. ČIURLIONIO MINĖJIMAS

LB Bostono apylinkė rengia Tautos šventės minėjimą, kurio-j bus minimi ir du didieji lietu-čiai: vyskupas Motiejus Valan-čius ir M.K. Čiurlionis. Minėji-mas rugsėjo 20 d. 6 val. vakaro šv. Petro lietuvių parapijos baž-nyčioje. Bus atnašaujamos šv. mišios, o 7:30 val. Lietuvių Pilie-čių d-jos auditorijoje bus paskaita apie tuos du didžiuosius lietu-čius. Paskaitą skaitys kun. prof. Stasys Yla. Visi kviečiami daly-vauti.

LINGERTAITIS IR DABRILAITĖ SUKŪRĖ SEIMĄ

Solistas Norbertas Lingertaitis ir Aldona Dabrilaite rugpjūčio 16 d. susituokė. Sutuoktinių a-beigos vyko Tufts universiteto Goddard koplyčioje, o vaišės to-paties universiteto Mac Phie sa-lėje.

Jaunavedžiai yra aktyvūs lietuvių gyvenime. Norbertas Lingertaitis dainuoja komp. Julius Gaidelio chore ir sekstete. Ši pa-vasarį jis baigė Naujosios Angli-jos konservatoriją. Aldona Dab-rilaite aktyvi skautų veikėja, li-tuanistinės mokyklos mokytoja. Ji yra baigusi sociologijos moks-lus. Sveikiname ir linkime gra-žaus šeimninio gyvenimo.

AUKOJO TAUTOS FONDUI

Per Tautos Fondo igaliojimą A. Januška Vliko ypatingam fondui aukojė: S. Augonis — 50 dol., A. ir A. Januškos 40 dol., I. Vile-niškienė 30 dol.

Po 25 dol.: J. ir A. Starinskai ir Lietuvių B-nės Bostono apy-linkė, po 20 dol.: H. Čepas, A. ir B. Monkevičiai ir T. Stankūnai-tė, S. Smietienė 10 dol., po 5 dol.: S. Baltušis, J. Kačinskas, B. Pobi-lavičius ir J. Valiukonis.

BENDRUOMENĖS APYGARDOS DIENA

Lietuvių Bendruomenės Bosto-no apygarda rengia Lietuvių B-nės apygardos dieną rugsėjo 14 d. Maironio parke, Worcestery.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Baltimore, Md.

TAUTYBŲ FESTIVALIS

Nors Baltimorės lietuviai ne-pasizymi savo gausumu ar ypa-tingu veikimu, visvien jie gali pasididžiuoti savo vadinamu Lietuvių festivaliu, įvyksiu ge-gužės 31 d. ir birželio 1 d., kur-is šiais metais buvo jau trečias.

Prieš tris metus, Baltimorės miesto valdžia, norėdama atgai-vinti miesto centrą, davė leidi-mą tautinėms grupėms pavie-niai perimti visam savaitgalii viena iš gražiausių miesto aikš-čių — Hopkins Plaza. Miestas pats sumokėjo už švaros palaik-yką ir garsintuvus, paripino būdeles maistui ir eksponatams, o dalyviams perdavė šį prašy-mą: darykit, ką tik išmanote, parodykit savo tautos seną, kultūrą, jos praeitį ir ateitį, sa-vo maistą ir gėrimus ir, jei bus pelno — visas jums.

Kaip ir visur, pirmi metai bu-vo sunkiausi. Nežinia, kaip sek-sis sutraukti žmones, kaip su-tvarkyti programą, kad per dvi dienas lankytojų būtų jodo-mu ir malonu pabuvoti laikinai lietuviško miesto aikštėj, kaip perduoti Lietuvos tragišką pa-dėitį; ką daryti, jei lytu, kiek daisto gaminti ir t. t. Kad šie lietuviški pasirodymai turi ypa-tinę pasisekimą, galima spręsti iš šių pavyzdžių: šeštadienio va-kare, pasibaigus pirmaj festivalio dienai, visos trys televizijos stotys gražiai pavaizdavo lietu-čius ir jų festivalį. Beveik be

Simas Kudirka pakeltas Vyčių s-gos garbės nariu, ir buvęs kongresma-nas Bob Hanrahan, gavęs specialų Vyčių atžymėjimą.

LIETUVOS VYČIAI PAGERBĖ SIMĄ KUDIRKĄ IR HANRAHAN

Iškilmingu banketu Lietuvos Vyčiai užbaigė 62-ą metų sei-mą New Yorko Lietuvių kultū-riniam centre, vadovavo dr. Jo-kubas Stukas.

Bankete vyčiai pakėlė Simą Kudirką ir Lietuvos Vyčių gar-bės narius. Buvęs Jungtinių Amerikos Valstybių kongres-manui Bob Hanrahan buvo į-teiktas "Friend of Lithuania Award". Šį pažymėjimą vyčiai įteikia kasmet vienam kitatau-čiui, kuris ypatingai pasižymi Lietuvos byloj.

Seimas išrinko naują valdy-bą. Naujas Lietuvos Vyčių pir-mininkas yra Antanas Miner, Worcester, Mass. Valdybą su-daro: pirmas vicepirmininkas Skabeikis, antras vicepirminin-kas. Abu yra iš Maspeth, N. Y.,

trečiasis vicepirmininkas Juo-zas White iš So. Boston, Mass., proto-kolų sekretorė Ann Bender, Worcester, Mass., finansų sek-retorė, Teresė Trainis ir Bridge-port, Conn., izdininkė Rita Pin-kus ir Worcester, Mass. Patikė-tiniai — trustees yra A. Radze-vich iš Amsterdam, N. Y., ir Irene Sankus iš Chicago, Ill.

Seimas nutarė paaugoti 1,000 dol. lietuvių komitetui, ruošian-čiam lietuvių pasirodymą Eu-charistiniam kongrese, kuris į-vyks Philadelphiaj, Pa., atei-nančiais metais.

ŠEKSPYRO MINĖJIMAS STRETFORDE

Šekspyro gimtajame mieste Stretforde, prie Eivonos upės, neseniai įvyko Šekspyro teatro 100 metų sukakties minėjimas. Iškilmes atidarė su "Henriko V" veikalu. Į iškilmes į šį ne-didelį miestelį suplaukė tūks-tandčiai lankytojų, ne vien iš An-glijos, bet ir iš kitų Europos kraštų. Šimtai žmonių, apsi-rengę 16-ojo šimtmečio drabužiais, dalyvavo karnavalo eisenoje ir teatre. Euronu upe plaukiojo laivai su iš Šekspyro laikų uni-formuotais kareiviais, ginklu-tais alebardomis ir kalavijais. Turgavietėje prie upės vyko prekymetis, riterių dvikovos ir lanko šaudymo varžybos.

žų 14 pėdų aukščio lietuvišką kryžių, kuris per visą savaitg-į puošė miesto gražiąją Hop-kins Plaza.

Kęstutis Česonis, Rengimo komit. pirm.

Prof. dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos Vyčių vakaro vedėjas.

ALUMINUM SIDING SOFFIT & FASCIA

Overhang

Zeminiai Langai ir Dury

Aluminiūm Rūsos

Apekačiavimai nemokamai

Tel. — 425-7620 or 474-8314

J & J IMPROVEMENTS

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecti-cut lietuviams Kas šėštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. p. iš WEVD Stoties New Yorko (1330 kil., AM ir 97.7 meg. FM).

Dr. Jokūbas J. Stukas Mountsinide, N. J. 07062 Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis ir lietuvių kultūrinę Valandą angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radio stoties: (New Jersey) WSOU (89.5 meg. FM) Piramid, 7:30-8:30 p. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

PUKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

išleido

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formato įraštas kietais virše-lais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaukama "DRAUGO" knygyne Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir per-siuntimui: (kitur gyvenantiems pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naują Testamentą. Siųskit užsakymus:

DRAUGAS 4545 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 4 kamb. butas Brighton parko apyl. Tinkamas 1 vyrui ar vyr. amž. porai.

Tel. — 247-3838 or 927-7079

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

BET KOKS ELEKTRINIS DARBAS

• Pigus laidų pervedimas

• circuit breaker panel

• 220 voltų įvedimas

• bet koks dydžio darbas

693-3138

BOB'S ELEKT. PATARNAVIMAS

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA

Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.

Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2737; 254-5330

V. Valantinas

CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILAI

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2737; 254-5330

V. Valantinas

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir ki-tus daiktus. Ir iš toli miesto leidi-mai ir pilna apdrauda.

TELEF. — WA 5-8063

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Gery prekių didelės pasirinkimas. Au-tomobilai, baldai, televizijos, do-lerų sertifikatai, maistas, akordeonai.

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629.

TELEF. — WA 5-2737.

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4250 S. Maplewood, tel. 254-7454

Taip pat daromi VERTIMAI.

GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, pildom.

FILLETYBES PRASYMAI ir kitoki blankai

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit ai-žinai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. Western Ave.

Chicago, Ill. 60609

Tel. VI 7-3447

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pe-čius. Pigiai išvalau, taipgi alyvinu pečius ir duris. Įdedu vandens šil-dytuvus. Kreiptis —

A. BANYNS — 447-8806

FRANK ZAPOLIS

8208 1/2 West 95th Street

Chicago, Illinois

Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos

Radiai

Stereo ir oro vėsinčiai

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

66

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir valome visus rūšis grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

828 WEST 84th PLACE

Tel. — FRontier 6-1882

PROGOS — OPPORTUNITIES

Savininkas parduoda 2 biz-nio namus Brighton Parke su visais baldais ir įrengimais. Ge-ral einantis biznis ant biznio gat-vės. Žemiau savikainos. Pajamų \$18,000 į metus. Savininkui taverna ir butas. 4358 S. Western Ave.

REAL ESTATE

Mūr. bungalow, 43 pėdų sklypas, central. šildymas. Whipple ir 62-čia Nebraska.

2 butai po 4 1/2 kamb. 17 metų 80 p. sklypas. Central. šildymas. Geros pajamos. Gera vieta gyventi.

Mūr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po 8 kamb. ir 3 kamb. sklepe. 2 auto garažas. Central. šildymas. Geros pa-jamos. Gera vieta gyventi.

10 butų mūr. Namais šildymas Ge-ros pajamos. Dideli kamb.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRSKIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551

135th & Archer Ave. — 257-2967

Brighton Parke 2-ju aukštų mūr. namas — biznio patalpa apačioj, butas viršuj. Kaip naujas 2 mās. garažas. Kaina \$28,000.00 arba pasiūlymas. Kreiptis į savininką tel. 523-0645

Apyl. 71-os ir California 2-ju butų namas. Aluminiūm apkalas. Labai geram stovy. 2 mās. garažas. Ge-ros pajamos. Žemi mokesčiai. \$30,500. Skambint po 2 val. popiet — 776-5794

Prieš Mokslo Metus

7 kamb. mūro rezidencija. 2 vo-nios, air conditioning, karpetai. Gra-zus beismantas, 2 auto garažas. Tvoj malta užimti. Marquette Parke. \$29,750.

2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri šildymai, air conditioning, karpetai. Įrengtas beis-mantas. Per mėnesį gaunate vieną butą. Arti parko. \$33,700.

Gražus Georgian 5 kamb. 40 p. lotas. 2 auto garažas. Jau turime rakty. Arti ofiso. \$13,950.

6 kamb. "expandable" 18 metų mūras 2 auto. garažas. Marquette Parke. \$23,900.

6 kamb. mūro namas. 2 auto. ga-ražas. Beveik prie Marquette Pko. bažnyčios. Jau laisvas. \$21,000.

5 butų mūras. Naujas gazu šildy-mas. Nauja elektra. Alum. langai. \$15,000 pajamų metams. Arti mūsų \$71,700.

Įaukus 10 metų mūro rezidencija. 3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai. Beismanto gražuoliai. Kamplius 40 p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti Kedžio — Nabisco. \$37,650.

1 1/2 aukšto. 18 metų mūras. 3 bu-tai. 2 auto garažas. Arti mūsų. Liga verčia atiduoti už \$33,500.

2 aukšto mūras puikūs 2 po 1 kamb. butai ir 2 kabin. mūras. De-licious. Naujas gazu šildymas. Uter-ches. Arti mūsų. \$40,000.

4 kambarių ir puikūs su garažu. Ar-ti Maria Eliza school. \$0,000.

VALDIS REAL ESTATE

2626 W. 71st St., tel. KE 7-7200

DEMESIO!

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas pla-diai naudoja, bet tinka ir visų luo-mų atstovams turėti gražias viziti-nes korteles.

Kreipkitės į "Draugo" spaustu-ve visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvienu kartą.

Radijo Programa

Seniausia Lietuvių Radio Progra-ma Naujojoj Anglijoj iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekma-dieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiu pa-gauliniu žinių santrauka ir komen-tarai, muzika, dainos ir Magdūtas pasaka. Šią programą veda Stepo-nas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krantuve, 502 E. Broad-way, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

Remkite tuos biznieriū, ku-ris skelbia dieni. "Draugo".

VYRAI IR MOTERYS

Miami L.A.P. klubui sekmadieniais reikalinga virėja ar virėjas. Geras atlyginimas. Rašyti: E. YANKUS, 1475 NE 125 Terr., N. Miami, FL 33168, tel. 805-891-1366

HELP WANTED — MOTERYS

LIVE IN COMPANIONS

Tik dvi savaitės beliko iki mokslo metų pradžios Jau IX. 6 registracija. Čia matoma dalis mokinų ponios Valiulienės klasėje, Dariaus Girėno liuanistinėje mokykloje. Nuotr. Algirdo Grigaičio

LIETUVA IR HITLERINĖ VOKIETIJA

Garbingas Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyvis, Vyčio kryžiaus ordeno kavalierius, Lietuvos karo atašė Berlyne, vėliau nepaprastas, įgaliotasis ministras Vokietijai pulkininkas Kazys Škirpa parašė knygą — didelį veikalą 580 psl. — „Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti“.

Knygoje daug girdėtų ir negirdėtų kitų asmenų pasakojimų. Daug patriotinės retorikos. Manau, ne vienas, knygą perskaitęs, ir spaudoje pasisakys. Man kaip eiliniam žmogui, tą knygą perskaitęs, labai suksandėjo galvą štai dėl ko:

Knygos 77 puslapyje rašoma: „Dabartiniam kare Vokietija turi daug galimybių likti laimėtoja... taipgi realus Lietuvos valstybei atstatyti kelias yra tik vienas per Vokietijos paramą“.

1934 m. Sovietų s-ga užklausė Vokietijos ir Lenkijos, ar jos garantuotų Pabaltijo valstybių nepriklausomybę. Vokietija 1934 m. balandžio 14 d. atsakė, kad ne. Šis Vokietijos atsakymas sudrebino Lietuvos nepriklausomybės pamatus. Tada grėsmė mūsų nepriklausomybei pasidarė gana didelė. Mūsų vyriausybė sukarino Šaulių s-gą, įsteigė Ginklų fondą. Šaulių s-gai pradėtas ruošti partizaninio karo vadovėlis. Šaulių s-gos vadovėlis Pr. Saladzius važiuojo į Latviją ir ten tarėsi su Aizsargų vadu apie bendrą partizaninio karo vedimą. Mūsų kariuomenės apmokyme pradėta daug dėmesio skirti partizaniniam karui.

1936 m. Lietuvą vizitavo Hitlerio Vokietijos karinė delegacija. Padėjo vainiką prie žuvusių už Lietuvos nepriklausomy-

bę paminklo Karo muziejaus sodelyje. Delegacija buvo mūsų Krašto apsaugos ministerijos svečiai. Mūsų karininkai aprodė Kauno miestą ir apylinkes.

Karininkų ramovėje delegacijai buvo surengti iškilmingi pietūs. Po gerų vaišių vokiečius vėl vakare mūsų kariuomenės II skyriaus pulkininkas leit. Kirlys palydėjo nakvynėi į Metropolio viešbutį.

Vokiečių delegacijos viršininkas, rodo, pulkininko laipsnyje, Metropolio svečių salėje, atsisveikindamas su pulk. leit. Kirliu, uždėjo jam ant peties ranką, ėmė tapnoti per petį ir nulaikė šitokią prakalbėlę:

„Jūs, lietuviai, esate labai malonūs žmonės. Tik jūs negeroje vietoje gyvenate. Mes jūsų nenuskriausime. Jus visus su jūsų karvutėmis ir arkliukais nukelsime prie Uralo, ten miškingos, bet derlingos vietos, ten įsikursite ir galėsite ramiausiai sau žemelę dirbti“.

Tai atskiri žodžiai aukšto Vokietijos karininko. Čia buvo viskas aišku. Tą galvojo visi to laiko Hitlerio vokiečiai, kurie skerdžiamų paršų balsais žviagė: „Drang nach Osten“.

Kokia klaidinga nuomonė buvo kai kurių mūsų politikų ir kariškių, kad mūsų išganymas — Vokietija.

1939 m. kovo 22 d. Hitleris atplėšė nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą. Rinti ir atsakingi mūsų valstybės vyrai, atbėgę iš Klaipėdos į Kauną, kalbėjo, kad vokiečiai labai įsiutę, jiems išbėgant iš vokiečių užimamos Klaipėdos, girdėję, Hitleris imsis dar ir visą Suvalkiją, padarys sieną Nemuno upe.

1939 m. rugsėjo 12 d. pulk.

K. Škirpa ragino Lietuvos vyriausybę, kad mes eitumėm atsiimti Vilnių, esą vokiečiai padės. Jei neisim, tai vokiečiai nuo mūsų nusisuks, mus apleis. Tai buvo raginimas eiti su vėliu obuolianti, Lenkiją ir Lietuvą Hitleris su Stalinu jau buvo beveik pasidalinę. Buvo nustatyta, kur vokiečių ir rusų komunistų armijos turi sustoti.

Stalinai ir Hitleris abu buvo Lietuvos graboriai. Skirtumas tarp jų tik spalvose. Vienas Lietuvą buvo padaręs „respubliką“, kitas „Ostlandu“.

Vienas raudonas, kitas rudas. Pulk. Kazio Škirpos knygą patartina mūsų politikams pasiskaityti. Knygos autorius, parašydamas šią knygą, daug pasitarė Lietuvos laisvės kareivių istorijai. Vertas pagarbos.

Knygos reikšmė ir vertė kiek sumažina neatsargios užuominos apie prezidentą a. a. Antaną Smetoną ir generolą Stasį Raštikį.

Z. G. t. s.

ESPERANTININKŲ KONGRESAS

„Domus Pacis“ — „Talkos namuose“ Romoje, įvyko 36-sis tarptautinis Katalikų esperantininkų unijos kongresas. Kongrese dalyvauja 16-kos tautų esperantininkai, kurių tarpe lietuvius atstovavo salezietis kun. Petras Urbaitis. Šventųjų Metų proga katalikai esperantininkai siekia pabrėžti reikalingumą vienos pagalbinės tarptautinės kalbos, kuri visuotinės brolybės dvasioje palengvintų susipratimą tautų tarpe ir padėtų pažinti katalikų ikėjimą.

Esperano kalbą sukūrė 1859 metais Baltstogėje gimęs lenkijos žydas, akių gydytojas Zamenhofas.

A. + A.

Inž. ROMUI ŠIAUDIKIUI mirus,
žmonai ONUTEL, dukrai AURELIJAI ir artimiesiems
širdingą užuojautą reiškia

Ona ir Jonas Liorentai

Mirus

DR. ANTANUI STARKUI,
jo žmoną ELENĄ, dukterį VALERIJĄ su šeima ir sūnų KESTUTĮ sunkioje jų gyvenimo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu su jais liūdime.

Bronė ir Aleksandras Šimkai
Palmira ir Balys Grauziniai

CHICAGOS ŽINIOS

PREZIDENTAS IR MERAS

Atvykus prez. Fordui į Chicago, važiuojant iš aerodromo į miestą, jį lydėjo meras Daley. Šia proga ir priėmimo metu meras kalbėjosi su prezidentu apie Crosstown greitkelį, apie apleistus federalinės vyriausybės žinion perėjusius namus Chicagoje. Prezidentas žadėjo tuos dalykus labiau patyrinėti.

MIEGO LIGA CHICAGOJE

Oak Parke mirė James Bensch, 18 m. yra ženkli, kad mirė miego liga — encephalitis. Tai jau trečia šios ligos aukla Illinois vastijoje šiemet. Liga daugiausiai reikiama pietuose, kur yra daugiau šią ligą išnešiojančių vabzdžių.

TRYŠ PRIGERĖ

Chicagoje pirmadienį prigerė tryš žmonės įvairiose vietose: 65 m. našlė, 14 m. mergaitė ir 17 m. jaunuolis.

TRAGIŠKA MIRTIS

Bedirbant Wilkinson Welding fabrike, Cicero, plieno gabalas perskrodė krūtinę Roberto Mason, 42 m., ir jis mirė.

KARDINOLAS IR PREZIDENTAS

„Chicago Tribune“ įsidėjo nuotrauką prez. Fordo, besisveikinančio su kard. Cody. Kardinolas kalbėjo invokaciją prezidento priėmimo McCormick parodų rūmuose.

LAIMINGAS KIRPĖJAS

Palmer House viešbučio kirpėjas Joe Fera džiaugiasi, kad jam teko apkirpti prez. Fordą. Prezidentas atminimui jam dovanavo sagę ir rašomąją plunksną su prezidento ženklu. Kirpo 7 val. ryto prezidento kambarį. Kai kirpėjas grįžo į savo vietą, vienas prezidento palydovų patelefonojo, kiek reikės užmokėti. Kirpėjas, kuris paprastai ima 5 dol., pasakė nieko neimsias.

— Jungt. Tautų duomenimis, visose pasaulio šalyse vabzdžiai, graužikai ir augalų ligos sunaikina apie 85 milijonus grūdų. Pridėjus dar ir piktžolių žalą, pasirodys, kad kasmet žmonija netenka beveik trečdalis derliaus.

A. + A.

JUOZUI KAZAKEVIČIUI Omahaje mirus,
reiškiame užuojautą jo sūniui ANATOLIUI KAZAKEVIČIUI bei kitiems giminėms.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga — Chicago Skyrius

A. + A.

Inž. ROMANUI ŠIAUDIKIUI mirus,
nuoširdžiai užjaučiame p. ŠIAUDIKIENĘ, dukrą AURELIJĄ, žentą KASTĮ, anūkus AUSTĘ ir TEODORĄ bei artimuosius.

Regina, Vladas ir Loreta Andrijauskai

A. + A.

DR. ANTANUI STARKUI mirus,
žmonai ELENAI, dukrai VALEI su šeima ir sūniui KESTUTIUI nuoširdžiai užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

Bronė ir Kazys Pebedinskai

A. + A.

ROMANUI ŠIAUDIKIUI mirus,
jo žmonai ONUTEL, dukrai, žentui, anūkams ir kitiems giminėms gilaus liūdesio valandoje širdingiausią užuojautą reiškia

Magdalena Kudirkienė

Brangiam tėveliui mirus,

duktai Danutei ir Edmundui Kybartams,
anūkams ir kitiems artimiesiems reiškiamo giliausią užuojautą.

Severina ir Nardis Juškai
Aleksandra ir Oskaras Kremeriai

P A D Ė K A

Visiems, visiems bet kokių būdu prisidėjusiems prie mūsų vyro ir tėvo a. a. Prano Ambrazo laido-tuvių tariame širdingiausią padėką!

Aldona Ambrazienė ir
duktai Nijolė su šeima

DRAUGAS, trečiadienis, 1975 m. rugpjūčio mėn. 27 d. 5

Pranešu giminėms ir pažįstamiems, kad 1975 m. rugpjūčio mėn. 22 dieną mirė brangus mano Tėvas

A. + A. JUOZAS PŪKELEVIČIUS

Gimė Seirijuose, Alytaus apskr., 1897.11.3. Mokėsi Suvalkų Gimnazijoje, baigė Martyno Yčo Gimnaziją Voroneže; studijavo Charkovo Veterinarijos Institute ir ekonomiją Lietuvos Universitete Kaune. Lietuvai atgavus laisvę, dirbo Alytaus apskr. viršininko padėjėju, vėliau Vidaus Reikalų Ministerijoje ėjo naujokų ėmimo reikalams referento pareigas. Paruošė ir suredavo Lietuvos Kariuomenės naujokų ėmimo įstatymų knygą.

Karo audros nublokštą į Vokietiją, Lenkiją, Kanadą ir J.A. Valstybes, amžinam poilsiui atgulė Sv. Kazimiero kapinėse Chicagoje. Gimtinėje paliko brolių Praną, seseris Anelę ir Teofilę. Brangūs yra artimiesiems užuojautos žodžiai. Tačiau daug brangesnė tyli valandėlė, skirta Veliūnui.

Prašau mintimis Jį palydėti Amžinybėn ir ištarti „Amžiną atilsį“

BIRUTE PŪKELEVICIŲTE

Laidotuvių Direktoriat
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
Laidotuvių Direktoriat
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6877
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4170
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3372
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1188-39
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpe 2-1003

